

ЦИФРОВІ ТЕХНОЛОГІЇ У ПІДГОТОВЦІ МАЙБУТНІХ ПСИХОЛОГІВ ДО ПСИХОЛОГІЧНОЇ ДОПОМОГИ В КРИЗОВИХ СИТУАЦІЯХ

seredovyshcha u pochatkovii shkoli [Preparing future teachers to implement a safe educational environment in primary school]. *Candidate's thesis*. Kyiv, 261 p. [in Ukrainian].

2. Borysova, T.Yu. & Shovkova-Alokhina, A.O. (2024). Znachennia dyzain-erhonomichnoho navchalnoho seredovyshcha pry formuvanni innovatsiinoi kul'tury vykladacha [The importance of a design-ergonomic learning environment in forming a teacher's innovative culture]. *Scientific notes. Series: Problems of natural science, mathematics, technology and vocational education*, No. 2, pp. 18–24. DOI: <https://doi.org/10.32782/cusu-pmtp-2024-2-2> [in Ukrainian].

3. Brzhevska, Z., Haidur, I. & Anosov, A. (2018). Vplyv na dostovirnist informatsii yak zahroza dlia informatsiinoho prostoru [Impact on the reliability of information as a threat to the information space] *Cybersecurity: education, science, technology*, 2, pp. 105–112. DOI: <https://doi.org/10.28925/2663-4023.2018.2.105112> [in Ukrainian].

4. Hervas, O.H. (2012). Tendentsii ta rozvytok erhodyzainerskoi diialnosti uchniv u systemi profesiinoi osvity [Trends and development of ergonomic design activities of students in the vocational education system] u *Modern information technologies and innovative teaching methods in the training of specialists: methodology, theory, experience, problems in education*, 30, pp. 109–114. [in Ukrainian].

5. Karapuzova, N.D., Pochynok, Ye.A. & Pomohaybo, V.M. (2012). Osnovy pedahohichnoi ergonomiky: navch. posibnyk dlia studentiv vyshchych navchalnykh zakladiv.

[Fundamentals of pedagogical ergonomics: a textbook for students of higher educational institutions]. Kyiv, pp. 20–24. [in Ukrainian].

6. Yaremchuk, N. (2023). Osoblyvosti tsyvrovoho osvitiinioho seredovyshcha v umovakh profesiinoi dystantsiinoi pidhotovky vchyteliv pochatkovoii shkoly [Features of the digital educational environment in the context of professional distance training of primary school teachers]. *Bulletin of Lviv University. Pedagogical Series*, No. 39, pp. 258–267. DOI: <http://dx.doi.org/10.30970/vpe.2023.39.12051> [in Ukrainian].

7. Alrehaili, T. (2021). Effectiveness of microlearning environment design based on the theory of cognitive load in developing postponed achievement and self-directed learning skills among female students at Taibah University. *Dirasat: Educational Sciences*, 48(1), pp. 420–439. [in English].

8. Spitzer, M. (2012). Digitale Demenz: Wie wir uns und unsere Kinder um den Verstand bringen [Digital dementia: how we drive ourselves and our children crazy]. München. 368 p. [in German].

9. Protasenko, O. & Mygal, G. (2023). ERGONOMICS 4.0: Digitalization problems and overcoming them. *Municipal utilities*, 3(177), pp. 182–188. DOI: <https://doi.org/10.33042/2522-1809-2023-3-177-182-188> [in English].

Стаття надійшла до редакції: 12.03.2026

Прийнято до друку: 18.05.2026

Опубліковано: 29.05.2026

УДК 378.147:004:159.9

DOI: <https://doi.org/10.24919/2308-4634.2026.353772>

Ганна Алексєєва, кандидат педагогічних наук, доцент кафедри комп'ютерних технологій в управлінні та навчанні й інформатики Бердянського державного педагогічного університету
ORCID: <https://orcid.org/0000-0003-3204-3139>

Ірина Черезова, кандидат психологічних наук, доцент кафедри психології Бердянського державного педагогічного університету
ORCID: <https://orcid.org/0000-0001-6155-6297>

Олександр Антоненко, кандидат технічних наук, доцент кафедри комп'ютерних технологій в управлінні та навчанні й інформатики Бердянського державного педагогічного університету
ORCID: <https://orcid.org/0000-0002-9542-4791>

Олександр Овсянніков, кандидат педагогічних наук, доцент кафедри комп'ютерних технологій в управлінні та навчанні й інформатики Бердянського державного педагогічного університету
ORCID: <https://orcid.org/0000-0002-9542-4791>

ЦИФРОВІ ТЕХНОЛОГІЇ У ПІДГОТОВЦІ МАЙБУТНІХ ПСИХОЛОГІВ ДО ПСИХОЛОГІЧНОЇ ДОПОМОГИ В КРИЗОВИХ СИТУАЦІЯХ

У статті досліджуються можливості використання цифрових технологій у підготовці майбутніх психологів до надання психологічної допомоги в кризових ситуаціях. В умовах зростання кількості соціальних криз, воєнних конфліктів та підвищеного психоемоційного навантаження на населення особливої актуальності набуває формування професійної готовності фахівців до роботи в складних умовах сучасного суспільства. У цьому контексті інформаційно-комунікаційні технології, онлайн-платформи, цифрові психодіагностичні інструменти та сервіси відеоконсультації відіграють важливу роль у модернізації системи професійної підготовки психологів.

Розглядаються можливості використання сучасних цифрових ресурсів для організації психологічного консультування та навчальної діяльності. Зокрема, аналізуються платформи відеозв'язку, такі як Google Meet, Zoom,

ЦИФРОВІ ТЕХНОЛОГІЇ У ПІДГОТОВЦІ МАЙБУТНІХ ПСИХОЛОГІВ ДО ПСИХОЛОГІЧНОЇ ДОПОМОГИ В КРИЗОВИХ СИТУАЦІЯХ

Jitsi Meet, а також цифрові інструменти для організації інтерактивної взаємодії, проведення опитувань і тестування, серед яких Mentimeter, Google Forms, Kahoot, Padlet та інші. Особливу увагу приділено використанню онлайн-платформ психодіагностики, що дозволяють здійснювати дослідження психологічних характеристик особистості та забезпечують ефективну підтримку консультативної діяльності.

Ключові слова: цифрові технології; підготовка психологів; онлайн-консультування; психологічна допомога; кризові ситуації; інформаційно-комунікаційні технології.

Табл. 1. Літ. 21.

Hanna Aliksieieva, Ph.D. (Pedagogy), Associate Professor of the Informatics and Computer Technologies in Management and Learning Department, Berdyansk State Pedagogical University
ORCID: <https://orcid.org/0000-0003-3204-3139>

Iryna Cherezova, Ph.D. (Psychology), Associate Professor of the Psychology Department, Berdyansk State Pedagogical University
ORCID: <https://orcid.org/0000-0001-6155-6297>

Oleksandr Antonenko, Ph.D. (Technic), Associate Professor of the Informatics and Computer Technology for Management and Learning Department, Berdyansk State Pedagogical University
ORCID: <https://orcid.org/0000-0002-9542-4791>

Oleksandr Ovsyannikov, Ph.D. (Pedagogy), Associate Professor of the Informatics and Computer Technology for Management and Learning Department, Berdyansk State Pedagogical University
ORCID: <https://orcid.org/0000-0002-9542-4791>

DIGITAL TECHNOLOGIES IN THE TRAINING OF FUTURE PSYCHOLOGISTS FOR PROVIDING PSYCHOLOGICAL ASSISTANCE IN CRISIS SITUATIONS

The article examines the possibilities of using digital technologies in the training of future psychologists to provide psychological assistance in crisis situations. In the context of the growing number of social crises, armed conflicts, and increased psycho-emotional stress on the population, the formation of professional readiness of specialists to work in complex conditions of modern society becomes particularly relevant. In this regard, information and communication technologies, online platforms, digital psychodiagnostic tools, and video communication services play an important role in modernizing the system of professional training of psychologists.

Based on their own experience of using digital tools in the educational process and in the training of future psychology specialists, the authors analyze the possibilities of integrating modern information technologies into the system of professional education. In particular, the use of digital platforms and online communication services contributes to the development of students' professional competencies, the formation of online counseling skills, and the improvement of the effectiveness of educational interaction. Digital technologies also create conditions for the organization of an interactive educational environment that encourages active participation of students in the learning process and promotes the development of their critical thinking.

The article considers the possibilities of using modern digital resources for organizing psychological counseling and educational activities. In particular, video communication platforms such as Google Meet, Zoom, and Jitsi Meet are analyzed, as well as digital tools for organizing interactive interaction and conducting surveys and testing, including Mentimeter, Google Forms, Kahoot, and Padlet. Special attention is also paid to the use of online psychodiagnostic platforms that allow the study of psychological characteristics of individuals and ensure effective support for counseling activities.

The paper also analyzes the possibilities of using interactive online tools in the process of training future psychologists, particularly for modeling counseling situations, developing communication skills, and forming professional reflection. The use of digital services facilitates the visualization of educational materials, the organization of group work, and the creation of an interactive educational environment that meets the modern requirements of the digital society.

The article is intended for university teachers, researchers in the fields of psychology and pedagogy, and specialists working in the area of psychological support and counseling. The use of digital technologies in the training of future psychologists is considered an important factor in improving the effectiveness of professional education and developing specialists' readiness to work in crisis situations.

Keywords: digital technologies; training of psychologists; online counseling; psychological assistance; crisis situations; information and communication technologies.

Постановка проблеми. Сучасний світ характеризується зростанням кількості воєнних конфліктів, соціальних криз і глобальної нестабільності, що суттєво впливає на

психічне здоров'я населення. Для України ця проблема набула особливої гостроти в умовах повномасштабної війни, яка супроводжується постійними загрозами життю, вимушеним переміщенням

населення та тривалим психологічним стресом. За даними міжнародних досліджень і національних оцінок, близько 40–50 % населення України потребуватиме психологічної допомоги, а загальна кількість людей, яким необхідна підтримка психічного здоров'я, може сягнути приблизно 15 млн осіб. Опитування також свідчать, що понад 70 % українців відчувають потребу у психологічній підтримці, а частка тих, хто звертається до психологів, постійно зростає. Водночас Всесвітня організація охорони здоров'я зазначає, що психічні розлади є одними з найпоширеніших проблем здоров'я серед населення України в умовах війни. У таких умовах особливої актуальності набуває підготовка майбутніх психологів до надання психологічної допомоги в кризових ситуаціях із використанням сучасних цифрових технологій.

Аналіз основних досліджень і публікацій. У сучасному науковому дискурсі проблема підготовки майбутніх психологів до надання психологічної допомоги в кризових ситуаціях дедалі частіше розглядається крізь призму цифрової трансформації освіти, розвитку дистанційних форматів взаємодії та переосмислення професійних функцій психолога в умовах соціальної нестабільності. Так, М. Козир, А. Непийвода акцентують увагу на тому, що консультативна діяльність в епоху цифрових змін набуває нових змістових і технологічних характеристик, оскільки фахівець має поєднувати психологічну компетентність із готовністю працювати в онлайн-середовищі, використовуючи сучасні цифрові сервіси для підтримки різних категорій клієнтів [6]. У близькому проблемному полі Н. Alieksieieva, N. Kravchenko, L. Horbatiuk, T. Nestorenko, V. Zhyhir, A. Kalinichenko, Y. Glazova досліджують цифрову трансформацію переміщених закладів вищої освіти України в умовах воєнного стану й доводять, що саме цифрова інфраструктура сьогодні визначає стійкість освітнього процесу та можливість збереження якості професійної підготовки в кризових обставинах [16].

Актуалізація цієї тематики простежується і в працях, присвячених глобальним викликам сучасності. А. Карнаух, Б. Вовк підкреслюють, що глобалізаційні процеси супроводжуються новими соціальними, політичними й гуманітарними ризиками, які змінюють характер суспільної взаємодії та посилюють потребу в спеціалізованій психологічній допомозі [5]. Подібну думку розвиває О. Хаєцька, яка пов'язує сучасні глобальні проблеми людства із загостренням психоемоційної напруги, нестабільності та потребою у фахівцях, здатних працювати з наслідками кризових подій на індивідуальному й суспільному рівнях [14]. У контексті освітньої відповіді на ці виклики О. Платонова звертає увагу на розширення ролі інтернет-додатків і платформ у закладах вищої освіти, підкреслюючи, що

цифрові ресурси вже не є допоміжним елементом навчання, а виступають його системоутворювальним компонентом [9]. Схожий висновок простежується у праці П. Севост'янова, В. Клімушева, Г. Клімушевої, де розкрито перспективи впровадження інноваційних цифрових інструментів у сфері психологічного навчання та тренування, зокрема як засобів підвищення інтерактивності, гнучкості та практичної спрямованості підготовки [10]. Низка досліджень присвячено безпосередньо використанню інформаційних технологій у професійній підготовці майбутніх психологів. О. Лебідь, Н. Волкова наголошують, що опанування інформаційних технологій має розглядатися не як зовнішнє доповнення до фахової освіти, а як одна з передумов готовності майбутнього практичного психолога до консультативної діяльності в сучасному комунікативному середовищі [7]. В. Хренова, аналізуючи психологічний вимір свідомості особистості в контексті застосування інформаційно-комунікаційних технологій та освітньої модернізації, обґрунтовує доцільність поєднання цифрових інструментів із гуманітарними та психолого-педагогічними механізмами розвитку особистості [15]. Міжнародний вимір цифровізації професійної освіти простежується у дослідженні О. Yuzyk, Y. Pelekh, I. Voitovych, N. Pavlova, I. Briukhovetska, P. Sirenko, M. Yuzyk, де показано особливості професійної підготовки фахівців у Польщі та Україні, а також доведено важливість оновлення змісту освіти відповідно до цифрових вимог сучасного ринку праці [21]. У цьому ж руслі А. Kramarenko, K. Stepaniuk, I. Bogdanov, H. Alieksieieva, U. Kempńska підкреслюють значення освітніх компонентів, адаптованих до карантинних обмежень, що фактично заклало основу для подальшого розвитку дистанційних і змішаних моделей підготовки фахівців соціально-гуманітарного профілю [17].

Однак, значна кількість новітніх публікацій фокусується на специфіці онлайн-консультування як форми психологічної допомоги. Л. Фамілярська, Л. Кльоц доводять, що використання цифрового відеозв'язку уможливило розширення доступу до консультативної допомоги, однак одночасно висуває нові вимоги до комунікативної культури, технічної грамотності та етичної відповідальності психолога [13]. Також Л. Фамілярська [12] розглядає цифрові платформи відеозв'язку як повноцінне середовище психологічного консультування й підкреслюють необхідність підготовки майбутніх фахівців до грамотного вибору онлайн-інструментів залежно від типу запиту та умов взаємодії з клієнтом. У площині професійної етики З. Антонова, О. Петяк, Н. Ханецька звертають увагу на конфіденційність, коректність комунікації, дотримання меж професійної взаємодії та відповідальність психолога в цифровому просторі [1]. Своєю чергою,

ЦИФРОВІ ТЕХНОЛОГІЇ У ПІДГОТОВЦІ МАЙБУТНІХ ПСИХОЛОГІВ ДО ПСИХОЛОГІЧНОЇ ДОПОМОГИ В КРИЗОВИХ СИТУАЦІЯХ

О. Мерзлякова розглядає психологічні та етичні засади ділового онлайн-спілкування в умовах колективної травми суспільства, підкреслюючи, що цифрова комунікація в кризових умовах потребує від фахівця не лише технічної підготовленості, а й високого рівня чутливості до психоемоційного стану співрозмовника [8].

Отже, аналіз основних досліджень і публікацій засвідчує, що в новітній науковій літературі сформувалося кілька взаємопов'язаних напрямів осмислення проблеми: глобальний кризовий контекст функціонування суспільства, цифровізація освітнього середовища, трансформація професійної підготовки психологів і розвиток онлайн-консультування як окремого формату психологічної допомоги. Разом із тим, попри наявність значного масиву праць, недостатньо цілісно висвітленим залишається питання саме комплексного використання цифрових технологій у підготовці майбутніх психологів до надання психологічної допомоги в кризових ситуаціях, що й зумовлює актуальність подальшого дослідження.

Мега дослідження полягає в теоретичному обґрунтуванні ролі цифрових технологій у підготовці майбутніх психологів до надання психологічної допомоги в кризових ситуаціях, а також у визначенні можливостей використання сучасних інформаційно-комунікаційних інструментів для формування професійної готовності фахівців до роботи в умовах дистанційної взаємодії та соціальної нестабільності.

Виклад основного матеріалу. Сучасний етап розвитку суспільства характеризується високим рівнем соціальної нестабільності, що зумовлено поєднанням глобальних політичних, економічних та гуманітарних викликів. Поширення воєнних конфліктів, масштабні міграційні процеси, економічні кризи, інформаційна турбулентність та інші фактори суттєво впливають на психологічний стан людини і формують нові запити на професійну психологічну допомогу. У цих умовах особливого значення набуває розуміння природи глобальних проблем сучасності, їхнього впливу на соціальне середовище та психоемоційний стан населення. Саме тому аналіз сучасних кризових процесів є важливою передумовою осмислення ролі психологічної допомоги у підтримці психічного благополуччя людини. У наукових дослідженнях глобальні виклики сучасності розглядаються як складне багатомірне явище, що охоплює різні сфери суспільного життя. Зокрема, С. Ганношина, О. Петінова підкреслюють, що глобальні проблеми сучасності мають не лише економічний або політичний характер, а й глибокий філософський і гуманітарний вимір, оскільки безпосередньо пов'язані з трансформацією цінностей, зміною способу життя людини та посиленням психологічних ризиків у

сучасному світі [3]. На думку дослідниць, глобальні соціальні процеси супроводжуються зростанням невизначеності, що створює додаткове психоемоційне навантаження на особистість і потребує розвитку нових механізмів соціальної та психологічної підтримки. Дослідники А. Карнаух, Б. Вовк звертають увагу на те, що глобалізаційні процеси, які інтенсивно розвиваються у ХХІ ст., супроводжуються появою нових соціальних викликів, серед яких особливе місце займають гуманітарні кризи, інформаційні загрози та посилення соціальної напруги [5]. Дослідники підкреслюють, що в умовах глобалізації суспільні процеси стають взаємопов'язаними, а локальні конфлікти та соціальні потрясіння швидко набувають міжнародного масштабу. Така ситуація призводить до зростання психологічної напруги в суспільстві та актуалізує необхідність розвитку системи психологічної підтримки населення. О. Кириленко, М. Козловець, Г. Рябцев та ін. зазначають, що турбулентність глобальних геополітичних процесів супроводжується зростанням соціальної напруги, загостренням безпекових викликів та виникненням нових гуманітарних проблем [11]. У таких умовах значно підвищується роль фахівців соціально-гуманітарного профілю, зокрема психологів, здатних працювати з наслідками травматичних подій, підтримувати психологічну стійкість населення та сприяти подоланню кризових станів.

Аналізуючи сучасні глобальні процеси, О. Хаєцька наголошує, що глобальні проблеми людства мають комплексний характер і пов'язані з глибокими соціально-економічними та гуманітарними трансформаціями, які впливають на всі сфери життєдіяльності людини [14]. Науковиця підкреслює, що сучасні кризи часто мають мультифакторний характер і супроводжуються тривалими психологічними наслідками для суспільства. У зв'язку з цим зростає потреба у фахівцях, здатних працювати в умовах підвищеної соціальної напруги та надавати професійну психологічну допомогу різним категоріям населення.

Сучасні глобальні виклики формують нові соціальні реалії, у яких психологічна допомога стає важливим елементом підтримки психічного здоров'я суспільства. Поширення кризових явищ, зростання психоемоційного навантаження та трансформація соціального середовища зумовлюють підвищення ролі професійної підготовки психологів, здатних ефективно працювати в складних і динамічних умовах сучасного світу. Саме ці фактори визначають актуальність дослідження можливостей підготовки майбутніх психологів до надання психологічної допомоги в кризових ситуаціях, зокрема із використанням сучасних цифрових технологій.

Активний розвиток цифрових технологій суттєво трансформувало сучасну систему освіти, зумов-

ЦИФРОВІ ТЕХНОЛОГІЇ У ПІДГОТОВЦІ МАЙБУТНІХ ПСИХОЛОГІВ ДО ПСИХОЛОГІЧНОЇ ДОПОМОГИ В КРИЗОВИХ СИТУАЦІЯХ

люючи зміну традиційних підходів до організації навчального процесу, структури освітніх програм та змісту професійної підготовки фахівців. У сфері підготовки майбутніх психологів ці процеси проявляються у розширенні використання інформаційно-комунікаційних технологій, цифрових платформ, інтерактивних навчальних середовищ та онлайн-інструментів професійної взаємодії. Цифровізація освітнього простору сприяє формуванню нових форматів навчальної діяльності, які поєднують традиційні педагогічні підходи із можливостями цифрового середовища. У результаті навчальний процес стає більш гнучким, інтерактивним та орієнтованим на практичне застосування отриманих знань.

Використання цифрових технологій у професійній підготовці психологів відкриває нові можливості для моделювання реальних професійних ситуацій, розвитку навичок комунікації та формування готовності до роботи в умовах дистанційної взаємодії. Зокрема, застосування платформ відеозв'язку, цифрових освітніх сервісів, спеціалізованих програм для психологічного тестування та онлайн-симуляцій дозволяє створювати навчальні середовища, максимально наближені до реальної консультативної практики. Це сприяє формуванню у майбутніх психологів практичних навичок роботи з клієнтами, розвитку професійної рефлексії та здатності приймати рішення в складних психологічних ситуаціях.

Цифрова трансформація освіти також пов'язана

із розвитком змішаних і дистанційних форматів навчання, що передбачають поєднання традиційних аудиторних занять із онлайн-інтерацією. У таких умовах особливого значення набуває формування цифрової компетентності майбутніх фахівців, яка включає здатність ефективно використовувати інформаційні ресурси, цифрові комунікаційні платформи та сучасні технологічні інструменти для вирішення професійних завдань. Водночас цифрові технології створюють умови для індивідуалізації освітнього процесу, забезпечуючи можливість адаптації навчальних матеріалів до потреб конкретного студента, організації самостійної роботи та розвитку дослідницьких навичок.

Важливим аспектом цифровізації підготовки майбутніх психологів є використання інтерактивних освітніх середовищ, які сприяють активізації пізнавальної діяльності студентів. Такі середовища дозволяють поєднувати різні формати навчання, включаючи відеолекції, онлайн-дискусії, інтерактивні кейси, віртуальні тренінги та цифрові симуляції професійної діяльності. Це створює умови для формування комплексних професійних компетентностей, які поєднують теоретичні знання, практичні навички та здатність до самостійного аналізу професійних ситуацій.

Для узагальнення основних напрямів використання цифрових технологій у підготовці майбутніх психологів доцільно представити їх у вигляді узагальненої аналітичної моделі.

Таблиця 1

Основні напрями використання цифрових технологій у підготовці майбутніх психологів

Напрямок використання ЦТ	Освітні інструменти	Професійні компетентності, що формуються
Організація навчального процесу	освітні платформи, системи дистанційного навчання, електронні курси	цифрова грамотність, самостійна навчальна діяльність
Професійна комунікація	сервіси відеозв'язку, онлайн-конференції, цифрові комунікаційні платформи	комунікативна компетентність, навички онлайн-взаємодії
Психологічна діагностика	цифрові тестові системи, онлайн-анкети, спеціалізоване програмне забезпечення	аналітичні навички, інтерпретація психологічних даних
Моделювання консультативної практики	віртуальні тренінги, кейс-симуляції, інтерактивні сценарії	навички консультування, прийняття професійних рішень
Професійний розвиток	електронні бібліотеки, наукові бази даних, освітні вебінари	дослідницька компетентність, безперервне професійне навчання

Таким чином, цифровізація освітнього середовища сприяє модернізації професійної підготовки майбутніх психологів і створює нові можливості для формування їхньої готовності до роботи в умовах сучасного інформаційного суспільства. Використання інформаційних технологій дозволяє не

лише підвищити ефективність навчального процесу, але й забезпечити розвиток практичних компетентностей, необхідних для надання психологічної допомоги в умовах кризових ситуацій. Цифрові інструменти поступово стають невід'ємною складовою професійної діяльності психолога, що зумов-

ЦИФРОВІ ТЕХНОЛОГІЇ У ПІДГОТОВЦІ МАЙБУТНІХ ПСИХОЛОГІВ ДО ПСИХОЛОГІЧНОЇ ДОПОМОГИ В КРИЗОВИХ СИТУАЦІЯХ

лює необхідність їх системного включення до структури професійної підготовки майбутніх фахівців.

Одним із основних напрямів сучасної психологічної практики є онлайн-консультування, яке набуває особливої актуальності в умовах кризових ситуацій, воєнних конфліктів та соціальної нестабільності. Цифрові технології дозволяють забезпечити доступність психологічної допомоги незалежно від місця перебування клієнта, що особливо важливо для населення, яке перебуває у зоні бойових дій або вимушено переміщене. З. Антонова, О. Петяк, Н. Ханецька підкреслюють, що ефективність онлайн-консультування значною мірою залежить від дотримання професійних етичних норм, зокрема конфіденційності, коректності цифрової комунікації та відповідальності психолога за якість взаємодії з клієнтом [1]. Н. Бугайова, Н. Бойко зазначають, що дистанційний формат психологічної допомоги має власні психологічні особливості, оскільки передбачає використання опосередкованих каналів комунікації та потребує адаптації традиційних методів консультативної роботи [2].

Сучасна практика онлайн-консультування активно використовує цифрові платформи для відеоконсультування, які забезпечують можливість проведення психологічних сесій у режимі реального часу. До найбільш поширених сервісів належать Google Meet, Zoom та Jitsi Meet, які дозволяють організувати консультативні зустрічі без просторово-часових обмежень. Для підтримки стабільної комунікації можуть також використовуватися Microsoft Teams або Discord, що поєднують відео та аудіоконференції з інтерактивними чатами. Як зазначають М. Козир, А. Непийвода, розвиток цифрових форматів консультативної діяльності суттєво розширює можливості психологічної підтримки різних категорій населення [6].

ІТ інструменти, що забезпечують інтерактивність та зворотний зв'язок під час навчальної і консультативної взаємодії також відіграють важливу роль у дистанційній роботі психолога. Зокрема, платформи Mentimeter, Onlinetestpad, Google Forms та Kahoot дозволяють проводити опитування та отримувати оперативні результати у реальному часі. Інтерактивні дошки Padlet і Jamboard використовуються для організації групових занять, обговорення проблемних ситуацій та візуалізації ідей. Додаткові сервіси, такі як Mindmapeditor, Wordclouds та Thinglink, сприяють структуризації інформації, створенню інтерактивних презентацій і візуалізації психологічних концепцій, що підвищує ефективність навчального процесу та консультативної діяльності.

Використання цифрових інструментів психодіагностики, як онлайн-платформа АІС "Я-ПСИХОЛОГ" забезпечує доступ до значної кіль-

кості психодіагностичних методик і дозволяє проводити дослідження різних психологічних характеристик особистості в дистанційному форматі. Застосування сучасних цифрових платформ відеозв'язку та спеціалізованих онлайн-інструментів створює нові можливості для організації психологічного консультування та діагностики. Цифрові платформи поступово перетворюються на повноцінне середовище психологічної взаємодії, у якому можуть реалізовуватися різні форми консультативної та психотерапевтичної роботи.

Отже, використання цифрових інструментів у практиці психологічної допомоги сприяє підвищенню доступності психологічних послуг, розширенню можливостей професійної комунікації та формуванню нових підходів до роботи з клієнтами у кризових ситуаціях. Інтеграція сучасних цифрових технологій у систему професійної підготовки майбутніх психологів сприяє розвитку їхніх професійних компетентностей, критичного мислення, стресостійкості та здатності оперативно реагувати на складні психологічні виклики сучасного суспільства.

Висновки. Дослідження показало, що сучасні глобальні виклики, зокрема воєнні конфлікти, соціальна нестабільність та зростання психоемоційного навантаження на населення, підвищують значення психологічної допомоги та актуалізують необхідність удосконалення професійної підготовки майбутніх психологів. Важливим чинником модернізації освітнього процесу є інтеграція цифрових технологій, що забезпечують розвиток дистанційних і змішаних форматів навчання, а також створення інтерактивного освітнього середовища.

Використання онлайн-платформ, цифрових комунікаційних сервісів та психодіагностичних інструментів сприяє формуванню практичних компетентностей майбутніх фахівців і підготовці їх до роботи в умовах кризових ситуацій. Таким чином, цифрові технології виступають важливим ресурсом підвищення ефективності підготовки психологів та розвитку сучасних форм психологічної допомоги.

Перспективи подальших наукових розвідок. Подальші наукові дослідження доцільно спрямувати на розроблення ефективних моделей інтеграції цифрових технологій у систему професійної підготовки майбутніх психологів. Перспективним є вивчення можливостей використання новітніх цифрових платформ, інструментів онлайн-консультування та психодіагностичних сервісів для підвищення якості психологічної допомоги в кризових ситуаціях. Окремої уваги потребує дослідження впливу цифрового середовища на формування професійних компетентностей психологів та розроблення практичних рекомендацій щодо використання інформаційно-комунікаційних технологій у їхній майбутній професійній діяльності.

ЛІТЕРАТУРА

1. Антонова З.О., Петяк О.В., Ханецька Н.В. Проблеми професійної етики в психологічному онлайн-консультуванні. URL: <https://elar.khmnu.edu.ua/items/5e5181d6-7ac0-489e-8182-f3823ccce094> (дата звернення: 08.03.2026).
2. Бугайова Н., Бойко Н. Психологічні особливості онлайн-консультування сім'ї в сучасному світі. URL: https://www.researchgate.net/publication/387446960_Psihologichni_osoblivosti_onlajn-konsultuvanna_simi_v_sucasnomu_sviti (дата звернення: 08.03.2026).
3. Ганношина С., Петінова О.Б. Глобальні проблеми сучасності: філософський аспект. *Південноукраїнські наукові студії. Матеріали Всеукраїнської науково-практичної конференції студентів та молодих вчених, м. Одеса, 16–17 грудня 2020 р.* Одеса: ПНПУ ім. К.Д. Ушинського, 2021. С. 38–42.
4. Інформаційно-комунікаційні технології в сучасній освіті: досвід, проблеми, перспективи: монографія. URL: https://sci.ldubgd.edu.ua/bitstream/123456789/12046/1/Логвиненко_Грицапюк.pdf (дата звернення: 08.03.2026).
5. Карнаух А., Вовк Б. Глобалізаційні виклики та глобальні проблеми сучасного світу. *Науковий часопис Українського державного університету імені Михайла Драгоманова. Серія 22. Політичні науки та методика викладання соціально-політичних дисциплін. Збірник наукових праць.* Київ: Вид-во УДУ імені Михайла Драгоманова, 2024. Вип. 35. С. 97–108.
6. Козир М., Непийвода А. Консультаційна діяльність в епоху цифрових змін: можливості та перспективи. *Педагогічна освіта: Теорія і практика. Психологія. Педагогіка.* 2025. № 43 (1). С. 128–135. DOI: <https://doi.org/10.28925/2311-2409.2025.4315> (дата звернення: 08.03.2026).
7. Лебідь О., Волкова Н. Проблема підготовки майбутніх практичних психологів до застосування інформаційних технологій у психологічному консультуванні. URL: https://aphn-journal.in.ua/archive/39_2021/part_2/6.pdf (дата звернення: 08.03.2026).
8. Мерзлякова О.Л. Психологічні та етичні засади ділового онлайн-спілкування в умовах колективної травми суспільства. URL: <https://lib.iitta.gov.ua/id/eprint/736393/1/VNIASO-Round-Table-17052023-69-77.pdf> (дата звернення: 08.03.2026).
9. Платонова О. Використання інтернет додатків та платформ для організації освітнього процесу у закладах вищої освіти. 2024. URL: https://epub.chnpu.edu.ua/jspui/bitstream/123456789/10905/1/Платонова_Використання%20Інтернет.pdf (дата звернення: 08.03.2026).
10. Севост'янов П.О., Клімушев В.В., Клімушева Г.С. Розвиток і впровадження інноваційних цифрових інструментів у сфері психологічного навчання та тренування: перспективи та виклики. 2024. URL: https://www.researchgate.net/publication/382141841_Rozvitok_i_vprovadzenna_i_innovacijnih_cifrovih_instrumentiv_u_sferi_psihologicznego_navcanna_ta_trenuvanna_perspektivi_ta_vikliki (дата звернення: 08.03.2026).
11. Турбулентність глобальних геополітичних процесів і проблеми національної безпеки: монографія. О.М. Кириленко, М.А. Козловець, Г.Л. Рябцев та ін. Харків: Право, 2025. 306 с. DOI: <https://doi.org/10.31359/9786178518905>
12. Фамілярська Л.Л. Цифрові технології для розбудови інклюзивного освітнього середовища. *Відкрите освітнє е-середовище сучасного університету.* 2023. № 15. С. 151–162.
13. Фамілярська Л.Л., Кльоц Л.А. Використання цифрових платформ відеозв'язку для організації психологічного консультування онлайн. 2022. URL: <https://lib.iitta.gov.ua/id/eprint/740495/1/Фамілярська.pdf> (дата звернення: 08.03.2026).
14. Хасцька О.П. Проблеми та перспективи глобалізації, глобальні проблеми людства. *Економічний простір.* 2024. № 189. С. 316–322.
15. Хренова В.В. Аналіз психологічного виміру свідомості особистості в контексті застосування інформаційно-комунікаційних технологій та освітньої модернізації: перспективи на основі європейського досвіду. *Педагогічна академія: наукові записки.* 2023. № 1. DOI: <https://doi.org/10.57125/pedacademy.2023.12.29.03> (дата звернення: 08.03.2026).
16. Aliksieieva H., Kravchenko N., Horbatiuk L., Nestorenko T., Zhyhir V., Kalinichenko A., Glazova Y. Digital transformation of relocated higher education institutions in Ukraine under martial law. *Problems and Perspectives in Management.* 2025. Vol. 23. No. 2 special issue. P. 71–85. DOI: [http://dx.doi.org/10.21511/ppm.23\(2-si\).2025.06](http://dx.doi.org/10.21511/ppm.23(2-si).2025.06).
17. Kramarenko A., Stepaniuk K., Bogdanov I., Aliksieieva H., Kempnińska U. The educational component “Teaching methodology of social and health-care educational sector” under quarantine restrictions. *Amazonia Investiga.* 2022. Vol. 11. No. 49. P. 259–266. DOI: <https://doi.org/10.34069/AI/2022.49.01.28>.
18. Lavrik V., Cortez L., Alekseeva A., García G.T., Juarez P.G., Poblano J. Development of the CAD system for designing non-standard constructions from elastomers. *Development.* 2014. Vol. 3. No. 3. P. 10717–10726.
19. Mishchenko O., Smyrnova T., Tkachenko T., Potamoshnieva O., Yuzyk O., Berezhnyi Yu. Conditions for activating the cognitive independence of higher education seekers. *International Journal of Computer Science and Network Security.* 2021. Vol. 21. No. 10. P. 245–250. DOI: <https://doi.org/10.22937/IJCSNS.2021.21.10.34>.
20. Nestorenko T., Morkunas M., Peliova J., Volkov A., Balezitis T., Streimkiene D. A New Model for Determining the EOO under Changing Price Parameters and Reordering Time. *Symmetry.* 2020. Vol. 12. No. 9. Article 1512. DOI: <https://doi.org/10.3390/sym12091512>.
21. Yuzyk O., Pelekh Y., Voitovych I., Pavlova N., Briukhovetska I., Sirenko P., Yuzyk M. Peculiarities of Professional Training of Informatics and Mathematics Teachers at Universities in Poland and Ukraine. Data-Centric Business and Applications. Lecture Notes on Data Engineering and Communications Technologies. Vol. 213. Cham: Springer, 2024. DOI: https://doi.org/10.1007/978-3-031-62213-7_1.

REFERENCES

1. Antonova, Z.O., Petiak, O.V. & Khanetska, N.V. Problems of professional ethics in psychological online counseling. Available at: <https://elar.khmnu.edu.ua/items/5e5181d6-7ac0-489e-8182-f3823ccce094> (Accessed 08 Mar. 2026). [in Ukrainian].
2. Buhaiova, N. & Boiko, N. Psychological features of online family counseling in the modern world. Available at: https://www.researchgate.net/publication/387446960_Psihologichni_osoblivosti_onlajn-konsultuvanna_simi_v_sucasnomu_sviti (Accessed 08.03.2026). [in Ukrainian].
3. Hannoshyna, S. & Petinova, O.B. Global problems of modernity: philosophical aspect [Global problems of modernity: philosophical aspect]. In: *Pivdennoukrainski naukovi studii. Materialy Vseukrainskoi naukovo-praktychnoi konfe-*

rentsii studentiv ta molodykh vchenykh (Odesa, 16–17 December 2020). Odesa: South Ukrainian National Pedagogical University named after K. D. Ushynsky, 2021, pp. 38–42. [in Ukrainian].

4. Informatsiino-komunikatsiini tekhnologii v suchasni osviti: dosvid, problemy, perspektyvy [Information and communication technologies in modern education: experience, problems, prospects]. Monograph. Available at: https://sci.ldu.bgd.edu.ua/bitstream/123456789/12046/1/Логвиненко_Гриц_апоук.pdf (Accessed 08 Mar. 2026). [in Ukrainian].

5. Karnaukh, A., & Vovk, B. Hlobalizatsiini vyklyky ta hlobalni problemy suchasnoho svitu [Globalization challenges and global problems of the modern world]. Scientific Journal of the Ukrainian State University named after Mykhailo Drahomanov. Series 22: Political Science and Methods of Teaching Socio-Political Disciplines. Issue 35. Kyiv: Publishing House of the Ukrainian State University named after Mykhailo Drahomanov, 2024, pp. 97–108. [in Ukrainian].

6. Kozyr, M. & Nepyivoda, A. (2025). Konsultatsiina diialnist v epokhu tsyfrovyykh zmin: mozhlyvosti ta perspektyvy [Consulting activity in the era of digital changes: opportunities and prospects]. Pedagogical Education: Theory and Practice. Psychology. Pedagogy. No. 43(1), pp. 128–135. DOI: <https://doi.org/10.28925/2311-2409.2025.4315> (Accessed 08 Mar. 2026). [in Ukrainian].

7. Lebid, O., & Volkova, N. Problema pidhotovky maibutnykh praktychnykh psykholohiv do zastosuvannya informatsiynykh tekhnologii u psykholohichnomu konsultuvanni [The problem of training future practical psychologists to use information technologies in psychological counseling]. Available at: https://aphn-journal.in.ua/archive/39_2021/part_2/6.pdf (Accessed 08 Mar. 2026). [in Ukrainian].

8. Merzliakova, O. L. Psykholohichni ta etychni zasady dilovoho online-spilkuvannya v umovakh kolektyvnoi travmy suspilstva [Psychological and ethical principles of business online communication in conditions of collective social trauma]. Available at: <https://lib.iitta.gov.ua/id/eprint/736393/1/VNIASO-Round-Table-17052023-69-77.pdf> (Accessed 08 Mar. 2026). [in Ukrainian].

9. Platonova, O. (2024). Vykorystannia internet dodatkov ta platform dlia orhanizatsii osvitnoho protsesu u zakladakh vyshchoi osvity [Use of internet applications and platforms for organizing the educational process in higher education institutions]. Available at: https://epub.chnpu.edu.ua/jspui/bitstream/123456789/10905/1/Платонова_Використання%20Інтернет.pdf (Accessed 08 Mar. 2026). [in Ukrainian].

10. Sevostianov, P.O., Klimushev, V.V. & Klimusheva, H.S. (2024). Rozvytok i vprovadzhennia innovatsiynykh tsyfrovyykh instrumentiv u sferi psykholohichnoho navchannia ta trenuvannya: perspektyvy ta vyklyky [Development and implementation of innovative digital tools in the field of psychological learning and training: prospects and challenges]. Available at: https://www.researchgate.net/publication/382141841_Rozvito_k_i_vprovadzenna_innovacijnih_cifrovih_instrumentiv_u_sferi_psihologichnogo_navcanna_ta_trenuvanna_perspektivi_ta_v_ikliki (Accessed 08 Mar. 2026). [in Ukrainian].

11. Kyrylenko, O.M., Kozlovets, M.A., Riabtsev, H.L., et al. (2025). Turbulentnist hlobalnykh heopolitychnykh protsesiv i problemy natsionalnoi bezpeky [Turbulence of global geopolitical processes and problems of national security]. Monograph. Kharkiv: Pravo, 306 p. DOI: <https://doi.org/10.31359/9786178518905>. [in Ukrainian].

12. Familiarska, L.L. (2023). Tsyfrovi tekhnologii dlia rozbudovy inkluzyvnoho osvitnoho seredovyshcha [Digital technologies for developing an inclusive educational environ-

ment]. *Open Educational E-Environment of a Modern University*. Issue 15, pp. 151–162. [in Ukrainian].

13. Familiarska, L.L. & Kliots, L.A. (2022). Vykorystannia tsyfrovyykh platform videozv'iazku dlia orhanizatsii psykholohichnoho konsultuvannya onlain [Use of digital video communication platforms for organizing online psychological counseling]. Available at: <https://lib.iitta.gov.ua/id/eprint/740495/1/Фамілярська.pdf> (Accessed 08 Mar. 2026). [in Ukrainian].

14. Khaietska, O. P. (2024). Problemy ta perspektyvy hlobalizatsii, hlobalni problemy liudstva [Problems and prospects of globalization, global problems of humanity]. *Ekonomichnyi Prostr.* No. 189, pp. 316–322. [in Ukrainian].

15. Khrenova, V.V. (2023). Analiz psykholohichnoho vy-miru svidomosti osobystosti v konteksti zastosuvannya informatsiino-komunikatsiynykh tekhnologii ta osvitnoi modernizatsii: perspektyvy na osnovi yevropeiskoho dosvidu [Analysis of the psychological dimension of personality consciousness in the context of ICT application and educational modernization: prospects based on European experience]. *Pedagogical Academy: Scientific Notes*. No. 1. DOI: <https://doi.org/10.57125/pedacademy.2023.12.29.03> (Accessed 08 Mar. 2026). [in Ukrainian].

16. Aliksieieva, H., Kravchenko, N., Horbatiuk, L., Nestorenko, T., Zhyhir, V., Kalinichenko, A. & Glazova, Y. (2025). Digital transformation of relocated higher education institutions in Ukraine under martial law. *Problems and Perspectives in Management*. Vol. 23, No. 2 (special issue), pp. 71–85. DOI: [http://dx.doi.org/10.21511/ppm.23\(2-si\).2025.06](http://dx.doi.org/10.21511/ppm.23(2-si).2025.06). [in English].

17. Kramarenko, A., Stepaniuk, K., Bogdanov, I., Aliksieieva, H. & Kempinska, U. (2022). The educational component “Teaching methodology of social and health-care educational sector” under quarantine restrictions. *Amazonia Investiga*. Vol. 11, No. 49, pp. 259–266. DOI: <https://doi.org/10.34069/AI/2022.49.01.28>. [in English].

18. Lavrik, V., Cortez, L., Alekseeva, A., Garcia, G.T., Juarez, P.G. & Poblano, J. (2014). Development of the CAD system for designing non-standard constructions from elastomers. *Development*. Vol. 3, No. 3, pp. 10717–10726. [in English].

19. Mishchenko, O., Smyrnova, T., Tkachenko, T., Potamoshnieva, O., Yuzyk, O. & Bereznyi, Yu. (2021). Conditions for activating the cognitive independence of higher education seekers. *International Journal of Computer Science and Network Security*. Vol. 21, No. 10, pp. 245–250. DOI: <https://doi.org/10.22937/IJCSNS.2021.21.10.34>. [in English].

20. Nestorenko, T., Morkunas, M., Peliova, J., Volkov, A., Balezantis, T. & Streimkiene, D. (2020). A New Model for Determining the EOQ under Changing Price Parameters and Reordering Time. *Symmetry*. Vol. 12, No. 9, Article 1512. DOI: <https://doi.org/10.3390/sym12091512>. [in English].

21. Yuzyk, O., Pelekh, Y., Voitovych, I., Pavlova, N., Briukhovetska, I., Sirenko, P. & Yuzyk, M. (2024). Peculiarities of professional training of informatics and mathematics teachers at universities in Poland and Ukraine. In: Štarchoň, P., Fedushko, S., Gubiniová, K. (eds). *Data-Centric Business and Applications*. Lecture Notes on Data Engineering and Communications Technologies. Vol. 213. Cham: Springer. DOI: https://doi.org/10.1007/978-3-031-62213-7_1.

Стаття надійшла до редакції: 08.03.2026

Прийнято до друку: 18.05.2026

Опубліковано: 29.05.2026